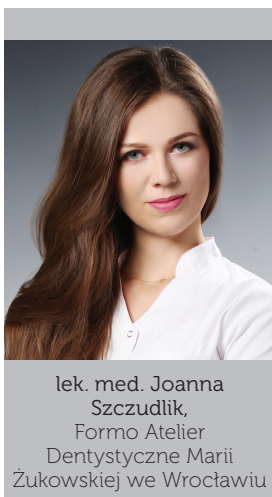

Do dentysty bez lęku, czyli rozweselająca sedacja

lek. med. Joanna
Szczudlik,
Formo Atelier
Dentystyczne Marii
Żukowskiej we Wrocławiu

Dlaczego tak często zdarzają się dramatyczne zaniedbania, zaawansowana próchnica i braki w uzębieniu nawet u osób młodych? Głównie z powodu... strachu przed wizytą u dentysty. Można powiedzieć, że podstawowym wyzwaniem dzisiejszej stomatologii stało się nie tylko zniesienie bólu u pacjentów, lecz także – co czasem jest dużo trudniejsze – zniwelowanie lęku w trakcie zabiegu.

Mamy oczywiście znieczulenia miejscowe – jednak nawet te najnowocześniejsze, komputerowo sterowane (the Wand) nie zawsze są wystarczające. Problem dotyczy szczególnie dzieci i osób z dentofobią. Tacy pacjenci wymagają wyjątkowej troski i zastosowania specjalnych procedur. Bardzo przydatna w takich przypadkach może okazać

się sedacja wziewna z użyciem podtlenku azotu (gaz rozweselający). Metoda jest znana od bardzo dawna, a obecnie przeżywa drugą młodość i coraz więcej gabinetów stomatologicznych decyduje się wprowadzić taką usługę.

Sedacja wziewna w stomatologii polega na podawaniu mieszaniny podtlenku azotu i tlenu wdychanych przez specjalną maseczkę.

Lekarz może regulować stężenie N_2O zależnie od reakcji pacjenta, który przez cały zabieg pozostaje przytomny. Metoda ma działanie przede wszystkim przeciwlękowe. Nie wpływa na przewodnictwo nerwowe, bardzo słabo blokuje receptory bólowe, dlatego w większości przypadków dodatkowo

wować również u osób z nasilonym odruchem wymiotnym (ważne przy wykonywaniu wycisków do prac protetycznych).

Podstawowym warunkiem jest tu współpraca pacjenta ze stomatologiem – jeżeli pacjent nie jest w stanie wykonywać poleceń (np. oddychać przez maseczkę), wów-

czas należy wizytę przełożyć.

Sedacja wziewna jest bezpieczna, nie wpływa na układ krążenia ani układ oddechowy, jest pozbawiona skutków ubocznych towarzyszących podawaniu leków przed znieczuleniem (premedykacja doustna).

Stosując ją, należy przestrzegać pewnych zasad. Nie powinno się jeść 2–3 godziny przed wizytą, dzieci po zabiegu do końca dnia powinny pozostać pod opieką dorosłej osoby, a pełnoletnim pacjentom odradza się prowadzenie potem samochodu. Bardzo ważna jest też wcześniejsza konsultacja ze stomatologiem – lekarz musi przeprowadzić wywiad ogólnomedyczny, aby móc zakwalifikować pacjenta do zabiegu. Do przeprowadzenia sedacji mamy bowiem pewne przeciwwskazania: przerost migdałków gardłowych, *miastenia gravis*, stwardnienie rozsiane, porfirię, rozstrzenie oskrzeli, alkoholizm, choroby psychiczne, I trymestr ciąży. Co istotne, nie należą do przeciwwskazań astma ani padaczka, wręcz przeciwnie – obniżenie stresu zmniejsza ryzyko ataku.

Sedacja wziewna podtlenkiem azotu nie bez przyczyny zyskuje coraz większą popularność wśród stomatologów. Coraz więcej lekarzy decyduje się na tę metodę już nawet przy pierwszej wizycie małych dzieci w gabinecie – brak przykrych doświadczeń pozwoli na lepszą współpracę w przyszłości. Bezpieczeństwo i łatwość stosowania sprawiają, że sedację można z sukcesem włączyć do codziennej praktyki. Korzyści z niej są wielostronne. Rodzice nareszcie są zadowoleni, ich dzieci przestają się bać zabiegów i zaczynają traktować je jak świetną zabawę; jako osoby dorosłe nie będą w panice omijać gabinetu stomatologa, ryzykując w konsekwencji strach przed... uśmiechaniem się. ■

stosuje się znieczulenie miejscowe, które jednak jest wówczas znacznie łatwiejsze do wykonania. Pacjent czuje się zrelaksowany i odprężony (dzieci często śnią na jawie o lataniu lub pływaniu), dlatego np. nie reaguje panicznie na widok igły. Dzięki temu zwiększają się również komfort lekarza i precyzja jego pracy, a w czasie jednej wizyty można wykonać więcej procedur leczniczych. Pozytywny efekt działania podtlenku azotu można zaobser-

Mieszanka podtlenku azotu i tlenu wywołuje odprężenie i uczucie relaksu. Wdycha się ją przez specjalną maseczkę.